

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)
SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)
SSN Michał Laskowski

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie **T. K.**

skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 13 lutego 2024 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego

wniesionej na niekorzyść skazanego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie
z dnia 12 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 1177/22

I. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie do ponownego rozpoznania;

II. obciąża Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 12 stycznia 2023 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 1177/22, T. K. został uznany winnym tego, że:

- I. w dniu 27 marca 2022 r. w W. przy [...], będąc pod wpływem łącznego działania środków odurzających w postaci heroiny oraz metadonu, kierował w ruchu lądowym pojazdem mechanicznym marki [...] o numerze rejestracyjnym [...], tj. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., za który to czyn wymierzono mu karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych, określając wartość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;
- II. w dniu 27 marca 2022 r. w W. przy [...] posiadał wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii środek odurzający w postaci 1,38 cm³ heroiny, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, za które, w oparciu o art. 37a § 1 k.k., wymierzono mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, określając wartość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 i 2 k.k. w miejsce jednostkowych kar grzywny orzeczonych w pkt I-II sentencji wyroku, wymierzono skazanemu karę łączną grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych, przy ustaleniu wartości jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 10 złotych. Ponadto Sąd orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, a także dokonał stosownych zaliczeń na poczet kary łącznej grzywny i środka karnego oraz rozstrzygnął w kwestii przepadku i kosztów postępowania.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony postępowania i uprawomocnił się z dniem 15 marca 2023 r.

Obecnie kasację od powyższego orzeczenia w całości, na niekorzyść skazanego, wywiódł Prokurator Generalny, zarzucając w niej rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 500 § 1 k.p.k. oraz art. 502 § 1 k.p.k., polegające na wadliwym uznaniu na podstawie zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne i w konsekwencji wydaniu wyroku

nakazowego, na mocy którego orzeczono wobec oskarżonego T. K. w postępowaniu nakazowym karę łączną grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, w sytuacji gdy przepis art. 502 § 1 k.p.k. dopuszcza orzeczenie kary grzywny w maksymalnej wysokości do 200 stawek dziennych albo 200.000 złotych, co odnosi się również do wymierzanej wyrokiem nakazowym kary łącznej, tj. powyżej górnej granicy określonej w tym przepisie, gdzie jednocześnie, z uwagi na wysokość kary grzywny wymierzonej wobec oskarżonego za czyn z art. 178a § 1 k.k., orzeczenie kary łącznej stosownie do brzmienia art. 86 § 1 k.k., nakazującego ukształtowanie wymiaru tej kary powyżej najwyższej z kar orzeczonych za poszczególne przestępstwa, nie było możliwe w postępowaniu nakazowym.

Podnosząc wskazany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku nakazowego w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535 § 5 k.p.k., co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu.

W przedmiotowej sprawie w istocie doszło do naruszenia art. 502 § 1 k.p.k. Przepis ten stwierdza, że wyrokiem nakazowym można orzec m.in. karę grzywny w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200.000,- złotych. Określony tym przepisem górny pułap grzywny dotyczy jednak nie tylko kar jednostkowych orzekanych w takim wyroku, ale także kary łącznej (*vide* np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV KK 115/18, czy z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt II KK 332/17). Przepis ten, w przywołanym wyżej brzmieniu obowiązywał zarówno w czasie popełnienia przez skazanego przypisanego mu czynu, jak też w dacie orzekania.

Niezastosowanie się do wskazanego ograniczenia przy orzekaniu kary łącznej grzywny w wyroku nakazowym, a więc określenie liczby stawek dziennych w wymiarze przekraczającym określony w nim limit, stanowi rażące naruszenie powołanego przepisu. W niniejszej sprawie niewątpliwie doszło do takiej obrazy, bowiem Sąd Rejonowy, wydając wyrok nakazowy, wymierzył skazanemu karę łączną grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 10 złotych, a zatem w wymiarze przekraczającym górną granicę sankcji. Bezspeczne jest także i to, że uchybienie

to miało istotny wpływ na treść wydanego wyroku, ponieważ jego konsekwencją było poniesienie przez skazanego dolegliwości, jakiej w postępowaniu nakazowym nie powinien był ponieść.

Za niewątpliwie trafne należy uznać także twierdzenie skarżącego, że już samo wymierzenie skazanemu za jeden z przypisanych mu czynów kary grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych czyniło niemożliwym utrzymanie się przez sąd *meriti*, przy wymierzaniu kary łącznej grzywny, w ramach zakreślonych dyspozycją art. 502 § 1 k.p.k., bez jednoczesnego naruszenia normy art. 86 § 1 k.k., który, od dnia 24 czerwca 2020 r. (tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 – Dz. U. z 2022 r., poz. 171 t.j.) *in principio* stanowi, że sąd wymierza karę łączną w granicach **powyżej najwyższej z kar** wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy.

W tym stanie rzeczy kasację należało uznać za oczywiście zasadną i uchylić zaskarżony wyrok, a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie.

Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd Rejonowy będzie zobowiązany bądź to do rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym i respektowania art. 502 § 1 k.p.k., bądź rozpoznania sprawy w postępowaniu zwyczajnym, co z kolei - wobec zaskarżenia kasacją wyroku na niekorzyść - będzie uprawniało do wymierzenia skazanemu m.in. kary grzywny w wysokości określonej w art. 33 § 1 k.k.

O wydatkach związanych z rozpoznaniem kasacji orzeczono na podstawie art. 638 k.p.k.

[J.J.]

(r.g.)